

The background of the page is a grayscale topographic map showing contour lines and geographical features. A prominent white diagonal stripe runs from the top right towards the bottom right, partially obscuring the map. The text is printed in a black, elegant cursive font, centered on the map.

Вісник
Херсонського
регіонального
відділення
Українського
фізіологічного
товариства

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХЕРСОНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІНСТИТУТ ПРИРОДОЗНАВСТВА
КАФЕДРА ФІЗІОЛОГІЇ ЛЮДИНИ І ТВАРИН**

**Вісник Херсонського
регіонального відділення
Українського фізіологічного
товариства**

ХЕРСОН 2007

УДК 57(082)

ББК 28я43

В 77

**Вісник Херсонського регіонального відділення
Українського фізіологічного товариства**

В 77 Збірник наукових праць./ - Херсон, ПП Вишемирський, 2007
р. - 80 стор.

Рекомендовано до друку Вченою радою Інституту природознавства
Херсонського державного університету (Протокол №3 від 26.11.07 р.)

У збірнику представлені результати наукових досліджень в галузі
біологічних наук: фізіології людини і тварин, біохімії. Збірник
адресований науковим співробітникам, викладачам вищих навча-
льних закладів, аспірантам, студентам.

ББК 28я43

Редакційна колегія:

С. В. Шмалей - головний редактор, директор Інституту
природознавства, доктор педагогічних наук, кандидат біологічних
наук, професор кафедри фізіології людини і тварин;

О. М. Гасюк - заступник головного редактора, кандидат біологічних
наук, доцент кафедри фізіології людини і тварин;

В. П. Зав'ялов - доктор біологічних наук, професор кафедри
фізіології людини і тварин;

М.І Гайдай - кандидат медичних наук, доцент кафедри фізіології
людини і тварин;

Ю. В. Карпухіна - кандидат біологічних наук, доцент кафедри
фізіології людини і тварин;

А. Б. Кедровський - технічний секретар, аспірант кафедри
фізіології людини і тварин;

О. В. Баєва - технічний секретар, аспірант кафедри фізіології
людини і тварин

ЗМІСТ

Баєва О.В. Стан церебральної гемодинаміки у слабозорих дітей дошкільного віку	6
Бірюкова Т.В. Вплив вестибулярних подразників на прояв вегетативних реакцій у дітей з різними типами кровообігу	8
Васильєва Н. О. Особливості показників гемодинаміки у підлітків.	10
Гайдай М.І., Запорожець О.П. Стан здоров'я населення Херсонщини за період з 1995 по 2005рр. у зв'язку з хворобами системи кровообігу та можливі шляхи його покращання	12
Карпухіна Ю.В., Гасюк О.М. Функціональна рухливість нервових процесів у осіб різних вікових груп з вадами слуху	17
Головченко І. В. Формування навичок ходьби у дітей дошкільного віку із спастичними формами дитячого церебрального паралічу....	22
Гребенюк Н.В., Комаренко Н.А. Вплив антропогенної трансформації довкілля на резистентність організму дітей.....	25
Гурова А.І. Цілісність організму та біоритми	29
Vladimir P. Zaviyalov Creation a novel scientific platform giving means to diminish significantly the occurrence of <i>salmonella</i> infections	31
Кедровський А. Б. Фізичний розвиток дітей з порушенням слуху	35
Козій Т. П. Моделювання психоемоційного стресу методом комп'ютерного розумового навантаження.....	37

для OMR $p < 0,001$). В обох обстежених групах високі показники переважають у фронтально-мастоїдальному відведенні.

Тонус судин венозного типу дрібного калібру вищий у групі слабозорих дітей у басейні внутрішньої сонної артерії (для FMR, OML $p < 0,01$; для FML $p > 0,05$), а також у вертебро-базиллярній системі (для OMR $p < 0,001$; для OML $p < 0,01$), ніж у дітей контрольної групи. У дітей експериментальної групи тонус судин венозного типу вищий в лівій півкулі великого мозку, ніж у правій (для OM $p < 0,001$; для FM $p < 0,01$).

Середньостатистичні показники пульсового артеріального кровонаповнення виявилися значно нижчими у дітей з вадами зору, ніж у дітей контрольної групи у лівій півкулі головного мозку вертебро-базиллярній системі головного мозку. Діти із зниженою зоровою функцією мають краще кровонаповнення артеріального русла в басейні каротидних артерій, ніж в вертебро-базиллярній системі головного мозку. Підвищене кровонаповнення артеріального русла для дітей з вадами зору більш характерне для каротидної системи та переважає у правій півкулі великого мозку, тоді як у дітей контрольної групи високі показники пульсового артеріального кровонаповнення спостерігаються в вертебро-базиллярній системі та мають майже рівномірний розподіл між правою та лівою півкулями великого мозку. Такими чином, нами виявлені такі видозміни церебральної гемодинаміки у слабозорих дітей дошкільного віку як: підвищений тонус судин дрібного калібру артеріального типу, підвищений тонус судин дрібного калібру венозного типу, зменшення артеріального кровонаповнення у лівій півкулі головного мозку в вертебро-базиллярній системі головного мозку.

ВПЛИВ ВЕСТИБУЛЯРНИХ ПОДРАЗНИКІВ НА ПРОЯВ ВЕГЕТАТИВНИХ РЕАКЦІЙ У ДІТЕЙ З РІЗНИМИ ТИПАМИ КРОВООБІГУ

Бірюкова Т.В.

Проблема взаємодії вестибулярної та вегетативної систем на різних етапах розвитку організму людини

набуває особливого значення. З усіх вестибуловегетативних проявів найбільше інформативними є показники серцево-судинної і дихальної систем. Функціональні взаємозв'язки встановлюються також між вестибулярним і руховим аналізатором, при цьому між ними виникають реципрокні відношення стосовно рухових й вегетативних систем. Розбіжності у взаємодії між вестибулярною і моторною системами викликає значні зрушення у рефлексорній відповіді й призводить до зниження функціональних можливостей організму.

Таким чином, питання про функціональний стан вестибулярного аналізатора та малочисельні дослідження вестибуловегетативних реакцій у дітей з різними типами кровообігу потребує більш детального вивчення цих питань.

В дослідженні приймали участь діти шкільного віку (7-11 років). Експериментальну групу склали 58 осіб, які мають уроджену або рано набуту сенсоневральну глухоту III-IV ступенів. Окрім глухоти будь-яких інших захворювань у них не виявлено. В контрольну групу - 55 осіб, були відібрані здорові діти, які не мають пошкоджень слуху.

У якості функціональної проби для виявлення динаміки кровообігу при навантаженні нами була використана стандартна вестибулярна проба, при якій подразнення вестибулярного апарату створювалось за рахунок обертань на креслі Барані. До початку та після обертань у стані спокою визначали ударний об'єм крові за методикою інтегральної реографії тіла. Розраховували також наступні параметри: хвилинний об'єм кровообігу (ХОК), ударний індекс (УІ), серцевий індекс (СІ), які розраховували при реографії.

Наші дослідження показали, що реакції кровообігу на вестибулярний вплив у більшості дітей визначався вихідним станом гемодинаміки. Урахування типа кровообігу при оцінюванні серцево-судинної системи на дозоване вестибулярне навантаження є підтвердженням нашого припущення, що діти з різними типами кровообігу по-різному будуть реагувати на вестибулярне навантаження. Діти шкільної вікової категорії з патологією слуху мають

вірогідні відмінності показників серцево-судинної системи в порівнянні із здоровими однолітками, причому вплив дозованого вестибулярного навантаження в їх групах залежить від типу кровообігу. Дозоване вестибулярне навантаження викликає різні за напрямком зміни гемодинамічних показників у дітей з різними типами кровообігу.

ОСОБЛИВОСТІ ПОКАЗНИКІВ ГЕМОДИНАМІКИ У ПІДЛІТКІВ.

Васильєва Н. О.

Визначення показників гемодинаміки серед представників різних, як за віковим спектром, так і за рівнем здоров'я, груп населення є актуальною проблемою сучасної фізіології та медицини.

Суть вчення про типи конституції, зокрема про соматотип, полягає в тому, що кожному типу властиві характерні особливості не тільки в первинно виділених антропометричних показниках, але й у складі тіла, діяльності нервової, ендокринної, імунної та кровоносної систем, структурі й функціях внутрішніх органів тощо. Тому встановлення належних нормативних показників тетраполярної реокардіографії в залежності від особливостей будови тіла є надзвичайно актуальним та перспективним напрямком наукових досліджень і може широко використовуватися у діагностичних та прогностичних цілях.

Однак до теперішнього часу існує певний дефіцит інформації про зв'язок зовнішніх параметрів тіла людини, як поліморфної структури, з гемодинамічними показниками. Підтвердженням наявності соматогемодинамічних відповідностей як загальнобіологічних закономірностей, є відносні індекси взаємозв'язку метричних параметрів тіла з показниками гемодинаміки у ссавців і птахів та кореляції показників гемодинаміки з габаритними розмірами тіла (маса та зріст) у людей.

В нашому дослідженні приймали участь 108 дівчаток від 12 до 15 років та 103 хлопчики від 13 до 16 років

Романченко Віктор Дмитрович - аспірант кафедри фізіології людини і тварин

Редька Ірина Василівна - аспірант кафедри фізіології людини і тварин

Скалдин Максим Володимирович - аспірант кафедри фізіології людини і тварин

Кедровський Андрій Борисович - аспірант кафедри фізіології людини і тварин

Шкуропат Анастасія Вікторівна - аспірант кафедри фізіології людини і тварин

Шаповалова Катерина Василівна - магістр дефектології

Васильєва Наталія Олегівна - магістр біології

Гребенюк Наталія Василівна - викладач Херсонського медичного коледжу

Бірюкова Тетяна Вікторівна - провідний фахівець науково-дослідного сектора

Вісник Херсонського регіонального відділення Українського фізіологічного товариства

ЗБІРНИК НАУКОВИХ ПРАЦЬ.

Відповідальний за випуск Шмалей С. В.
Технічний редактор Вишемирська С. В.

Папір офсетний, друк цифровий
Умовно-друк. арк 5. Тираж 300 прим.

Видавництво ПП Вишемирський В.С.
Свідоцтво серія ХС №48 від 14.04.2004
видано управлінням у справах преси та інформації.
73000, Україна, м. Херсон, вул. 40 років Жовтня, 138,
тел. (0552) 35-35-61, 44-16-37, e-mail: vvs2000@inbox.ru